

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ І ПРАВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Факультету соціології і права

Протокол № 7 від 27 лютого 2017 р.

Голова вченої ради _____ А.А. Мельниченко

М.П.

ПРОГРАМА

додаткового випробування для вступу на освітньо-професійну програму
підготовки магістра спеціальності 231 «Соціальна робота»
спеціалізацій «Міжнародні соціальні проекти і волонтерська діяльність»,
«Соціальна робота та інтернет-технології»

Програму рекомендовано кафедрою

Соціології

Протокол № 6 від 30 січня 2017 р.

Завідувач кафедри _____ П.В. Кутуєв

ВСТУП

Програма додаткового вступного випробування зі спеціальності «Соціальна робота» складена у відповідності з навчальним планом підготовки магістрів 231 Соціальна робота, що включає в себе проблемне поле фундаментальних дисциплін підготовки магістрів цього напрямку підготовки. Програма складена з урахуванням питань, які вивчаються в межах наступних дисциплін: «Теорія соціальної роботи», «Соціологія», «Методологія соціологічних досліджень».

Метою програми Додаткового вступного випробування при вступі на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 231 «Соціальна робота» (далі – Додаткове вступне випробування) є викладення основних вимог щодо проведення Додаткового вступного випробування в Національному технічному університеті України “Київський політехнічний інститут” імені Ігоря Сікорського, надання вступникам вичерпної інформації стосовно обсягу навчального матеріалу, що виноситься на Додаткове вступне випробування, критеріїв його оцінювання та процедури проведення.

Метою Додаткового вступного випробування є з’ясування рівня знань та вмінь, необхідних вступникам для опанування ними освітньо-професійних програм підготовки магістра за спеціальністю 231 «Соціальна робота».

Завданнями Додаткового вступного випробування є: оцінювання теоретичної підготовки та виявлення базового рівня знань з основних дисциплін програми підготовки за спеціальністю 231 «Соціальна робота» вступників, які вступають на базі диплома бакалавра з інших напрямів підготовки (або інших спеціальностей); виявлення рівня їх аналітичних здібностей, вміння узагальнювати теоретичну інформацію; оцінювання спроможності вступників до послідовного, логічного та аргументованого викладення навчального матеріалу та власних думок; визначення здатності застосовувати набуті знання в практичній діяльності.

Дана Програма складається зі Вступу, Основного викладу, в якому викладено повний перелік навчального матеріалу, що виноситься на Додаткове вступне випробування, рекомендованої літератури та Прикінцевих положень, в яких, зокрема, описано критерії оцінювання відповідей вступників та наведено приклад типового екзаменаційного завдання.

Додаткове вступне випробування включає в себе розділи з наступних дисциплін:

- 1) «Теорія соціальної роботи»;
- 2) «Соціологія» ;
- 3) «Методологія, методи та технології соціологічних досліджень».

Додаткове вступне випробування проводиться **в письмовій формі** за екзаменаційними завданнями.

Кожне екзаменаційне завдання містить **2 екзаменаційних питання**: з дисциплін, що включені до цієї програми.

Загальна тривалість часу, відведеного вступникам для виконання екзаменаційного завдання, складає **60 хвилин**.

Додаткове вступне випробування складають лише ті вступники на спеціальність 231 Соціальна робота, які вступають на базі диплома бакалавра з інших напрямів підготовки, або інших спеціальностей, крім 231 «Соціальна робота».

Вступник повинен мати уявлення про:

- об'єктивні тенденції суспільного розвитку;
- закономірності функціонування соціальних систем, взаємодію соціальних процесів та їх соціальний зміст;

- основні суспільні процеси на макро- і мікросоціальному рівні;
- взаємозв'язок соціальних процесів з економічними, політичними та культурними процесами;
- володіти знаннями з соціології, вміти аналізувати специфіку соціальних явищ та процесів на різних рівнях соціуму;
- знати соціологічні теорії особистості, механізми регуляції поведінки особи та вміти адаптуватись до соціальних умов, що постійно змінюються;
- вміти аналізувати проблеми організації та управління працею в сучасних умовах трансформації українського суспільства;
- вміти переводити одержувані знання в інноваційні технології, перетворюючи нові знання в конкретні пропозиції, демонструючи гнучкість у застосуванні соціологічних методів дослідження;
- забезпечувати доступ до глобальних джерел знань та володіти сучасними інформаційними технологіями;
- володіти методологічними знаннями, вміти аналізувати, оцінювати і порівнювати дані, отримані в результаті проведення соціологічного дослідження, вміти генерувати та оптимізувати нові рішення;
- володіти навичками проведення соціологічних досліджень на сучасному рівні, давати обґрунтовану інтерпретацію отриманим результатам та вміти використовувати їх на практиці;
- розуміти про вплив рішень, що приймаються, на навколишнє середовище і соціум, мати професійну й етичну відповідальність при виконанні поставлених перед ним завдань.

ОСНОВНИЙ ВИКЛАД:

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ, ЩО ВІНОСИТЬСЯ НА ДОДАТКОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Поняття і предмет галузі соціології. Теоретико-методологічні засади соціології як науки. Місце і роль загальної соціологічної теорії серед інших галузей наукового знання. Специфіка соціології в порівнянні з іншими галузями суспільствознавства. Класичні та сучасні соціологічні теорії та підходи. Основні соціологічні теорії XIX-XX ст... Методології та методики соціологічних досліджень. Розробка програми соціологічного дослідження. Етапи проведення соціологічних досліджень. Основні характеристики суспільства як складної системи в якій всі структурні елементи, сфери, інститути, механізми функціонують та розвиваються на основі постійної взаємодії. Структуру суспільства, соціальну стратифікацію, класифікацію соціальних груп. Соціальні класи в соціологічному вимірі, процеси соціальної мобільності в сучасному суспільстві. Проблеми різних верств населення. Бідність як соціальна проблема сучасності. Роль та місце особистості в сучасному соціумі. Особливості процесу соціалізації особистості та фактори, що впливають на неї. Особливості формування статусно-рольового набору особистості. Основні напрями сучасної соціології та перспективи її розвитку. Принципи застосування методів соціологічних досліджень. Суспільство як складна соціальна система та її основні елементи, що знаходяться в постійній взаємодії. Формування соціальних відносин в суспільстві. Особливості формування соціально-психологічного клімату в робочих колективах. Сутність новітніх та застосування інформаційних технологій при навчанні. Сучасні

підходи до використання різних методів при проведенні соціологічних дослідженнях. Сучасних технологій при плануванні і проведенні соціологічних досліджень. Перелік передових засобів комп'ютерної підтримки соціологічних досліджень.

**Екзаменаційні питання з дисципліни «Теорія соціальної роботи»
для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю 231 «Соціальна робота», спеціалізацій «Міжнародні соціальні проекти і
волонтерська діяльність», «Соціальна робота та інтернет-технології»**

Завдання I (максимум 50 балів)

1. «Теорія соціальної роботи» як наука та навчальна дисципліна. Передумови формування соціальної роботи як науки.
2. Історичні та соціокультурні передумови формування професійної галузі соціальної допомоги в Україні.
3. Ставлення до жебрацтва на різних етапах розвитку суспільства.
4. Зв'язок теорії соціальної роботи з психологією. Обґрунтувати психологічні основи соціальної роботи.
5. Психологічні складові соціальної роботи: психодіагностика, психокорекція, арт-терапія.
6. Зв'язок соціальної роботи та соціології.
7. Можливості застосування в соціальній роботі мотиваційних та гуманістичних теорій (на прикладі теорій А. Маслоу і К. Роджерса).
8. Запровадження до галузі соціальної роботи біхевіористського підходу.
9. Соціальна робота та метод «соціометрії і психодрами» Якоба Морено.
10. Можливості застосування психодинамічного підходу З. Фрейда в соціальній роботі.
11. Суб'єкт та об'єкт в соціальній роботі. Соціальний працівник як суб'єкт соціальної допомоги. Етичний кодекс соціального працівника.
12. Погляди на поняття «клієнт соціальної роботи».
13. Поняття «стигма». Стигматизація клієнтів.
14. Клієнт як партнер в процесі здійснення соціальної роботи.
15. Основні обов'язки соціального працівника.
16. Процес формування професійних цінностей в соціальній роботі. Професійні межі в соціальній роботі.
17. Застосування системного підходу в соціальній роботі.
18. Основні методи в галузі соціальної роботи. Особливості індивідуальної, групової роботи та соціальної роботи в громаді.
19. Волонтерство як ресурс реалізації соціальних програм. Структура та мотивація волонтерства в сучасному світі.
20. Якості та ролі соціального працівника.
21. Базові навички соціального працівника. Визначити роль комунікативних навичок. Навести приклади.
22. Соціально вразливі верстви населення.
23. Поняття «професійна дистанція» та проблема емоційного «вигорання» в соціальній роботі. Шляхи подолання.
24. Супервізія в соціальній роботі.
25. Соціальна робота: основні принципи та переваги роботи в команді.

**Екзаменаційні питання з дисциплін «Соціологія», «Методологія соціологічних досліджень» для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 231 «Соціальна робота», спеціалізацій «Міжнародні соціальні проекти і волонтерська діяльність», «Соціальна робота та інтернет-технології»
Завдання II (максимум 50 балів)**

1. Охарактеризувати соціологічне знання і його специфіку: єдність історичного досвіду і сучасність.
2. Визначити види соціальних інститутів та їх основні ознаки.
3. Охарактеризувати виховання та освіту як соціальні інститути.
4. Охарактеризувати методи соціології О. Конта. Визначити місце О. Конта в історії соціології.
5. Проаналізувати методологію та основні категорії соціології.
6. Охарактеризувати девіації як соціальне явище та категорію соціологічної теорії.
7. Охарактеризувати особистість у системі соціальних зв'язків. Визначити етапи і агенти соціалізації.
8. Визначити поняття «система», «соціальна система». Охарактеризувати основні риси соціальної системи.
9. Проаналізувати соціальну структуру суспільства, підґрунтя для виділення видів структур.
10. Визначити поняття соціальної групи та їх види.
11. Проаналізувати особливості соціологічного підходу до аналізу груп. Визначити поняття «квазігрупи».
12. Проаналізувати інституціоналізацію як соціальний феномен. Визначити функції соціальних інститутів.
13. Охарактеризувати соціальну мобільність як динамічну складову суспільного життя. Визначити класифікацію, канали, демографічні фактори соціальної мобільності.
14. Проаналізувати соціальну нерівність: історичне та соціальне розуміння.
15. Проаналізувати соціальну стратифікацію та її критерії. Охарактеризувати класи і страти: сучасний соціологічний підхід.
16. Визначити соціальні норми та соціальний контроль у суспільному житті.
17. Охарактеризувати соціальні організації: функціонування, механізм прийняття рішень, комунікації.
18. Розкрити сутність поняття «цінності». Визначити класифікацію цінностей.
19. Охарактеризувати поняття «соціальна взаємодія», «соціальні відносини» та «соціальні зв'язки».
20. Охарактеризувати соціальну стратифікацію: поняття, історичні типи стратифікаційних систем та напрямки їх еволюції.
21. Проаналізувати соціологічні теорії класів. Визначити роль «середнього класу» в сучасному суспільстві.
22. Проаналізувати особливості формування соціально-психологічного клімату в робочих колективах.
23. Охарактеризувати особливості формування громадської думки в сучасному соціумі.
24. Охарактеризувати канали здійснення вертикальної соціальної мобільності за П. Сорокінім.
25. Проаналізувати абсолютну та відносну бідність. Охарактеризувати вимірювання бідності за Л. Гордоном.
26. Розкрити сутність теорії соціального обміну.
27. Розкрити сутність теорії структурного функціоналізму.
28. Розкрити сутність теорії символічного інтеракціонізму.
29. Розкрити сутність теорії соціальної дії М. Вебера.
30. Проаналізуйте статус концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі.
31. Визначити місце і роль соціологічних досліджень в соціологічній науці, специфіку предмету і методи соціологічного дослідження;

32. Розкрити історичні передумови кількісних та якісних методів у соціології, генезису ідей у їхньому становленні;
33. Визначити принципи організації соціологічних досліджень;
34. Розкрити структуру програми соціологічного дослідження як документу, що регламентує норми і логіку емпіричного пізнання;
35. Розкрити вимоги до складу і змісту програми соціологічного дослідження;
36. Охарактеризувати основні постулати етичного кодексу соціолога.
37. Визначити релевантні методи для проведення соціологічного дослідження;
38. Проаналізувати особливості застосування якісних і кількісних методів в соціологічних дослідженнях;
39. Визначити типові помилки при застосуванні комп'ютерних засобів обробки даних в соціологічних дослідженнях;
40. Охарактеризувати окремі види соціологічного дослідження, можливості й обмеження їх застосування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

з дисципліни «Теорія соціальної роботи»

1. Барабаш В.В. Соціальні технології: світовий досвід та тенденції розвитку в Україні: Монографія. – К.: ПП Вишемирський, 2008. – 340с.
2. Безпалько О.В. Соціальна робота в громаді: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 172с.
3. Браун А., Боурн А. Супервізор у соціальній роботі: супервізія догляду в громаді, денних та стаціонарних установах. – К.: Пульсари, 2003. – 240с.
4. Васьківська С.В. Соціально-психологічний супровід клієнтів: технологія ведення консультативного діалогу: Навч. посібник. – К.: В. Главник, 2006. – 128с.
5. Волонтери в соціальній роботі: Навч. посібник / [О. Главник та ін.]. – К.: Главник, 2006. – 128с.
6. Вступ до соціальної роботи: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. / [За ред. Т.В. Семигіної, І.І. Миновича]. – К.: Академвидав, 2005. – 303с.
7. Інноваційні моделі соціальних послуг: Проекти Українського фонду соціальних інвестицій / [Т.В. Брижуватий, В.С. Довбня, Л.П. Дума та ін.]. – К.: Віпол, 2006. – 320с.
8. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні / [Упоряд.: С.Я. Марченко, М.С. Кратінов, Л.Ц. Ваховський, О.П. Песоцька, В.О. Кратінова]. – Луганськ: Альма-матер, 2005. – 408с.
9. Капська А.Й., Архипова С.П. Підготовка соціальних працівників. – Черкаси: ЧНУ, 2003. – 248с.
10. Карпенко О.Г. Професійне становлення соціального працівника: Навч.-метод. посібник. – К.: ДЦССМ, 2004. – 164с.
11. Короткий довідник нормативних документів з соціальної роботи: Навч.-довід. посібник. – Чернівці: Рута, 2007. – 98с.
12. Кубіцький С.О. Історія соціальної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посібник. – К.: ДАКККіМ, 2009. – 298с.
13. Мальчик М.В. Становлення соціального захисту та суспільного добробуту громадян в Україні: Монографія. – Донецьк: Інститут економічної промисловості, 2007. – 228с.
14. Мигович І.І., Жмир В.Ф. Теоретичні засади соціальної роботи: Навч. посібник. – Ужгород: Говерла, 2007. – 410с.
15. Несторова Г.Ф., Астэр И.В. Технология и методика социальной работы: Учеб.-метод. пособие для студ. вузов, обуч. по направлению подгот. и спец. “Социальная работа”. – СПб: Имена, 2006. – 168с.
16. Основы социальной работы: Учебник / [Ред. П.Д. Павленок]. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2002. – 559с.
17. Оцінювання потреб клієнтів соціальних служб: Метод. рекомендації для закладів та

- установ, що працюють із вразливими групами населення / [Н.Б. Бондаренко, О.В. Буднік, Л.П. Дума та ін.]. – К.: ТОВ “ЛДЛ”, 2007. – 208с.
18. Поліщук В.А., Янкович О.І. Історія соціальної педагогіки та соціальної роботи: Курс лекцій. – Тернопіль: ТДПУ, 2009. – 256с.
  19. Сафронова В.М. Прогнозирование и моделирование в социальной работе: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Издательский центр “Академия”, 2002. – 192с.
  20. Сидоров В.Н. Профессиональная деятельность социального работника: ролевой подход. – Винница: “Глобус пресс”, 2006. – 408с.
  21. Социальная работа. / [Под общ. ред. В.И. Курбатова]. – Ростов н/Дону: “Феникс”, 2000. – 576с.
  22. Социальная работа: теория и практика: Учеб. пособие. / Отв. ред. Е.И. Холостова, А.С. Сорвина. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 427с.
  23. Соціальна робота з дітьми і молоддю: теоретико-методологічні аспекти / Зверева І.Д., Козубовська І.В., Керцман В.Ю., Пічкарь О.П. – Ужгород: УжНУ, 2000. – 192с.
  24. Соціальна робота: Навч. посібник у 2 ч. / [К.М. Левківський, В.Л. Кулініченко, В.Є. Слушаєнко та ін.]. – К.: НТУУ “КПР”, 2011. – Ч. 1. – 372с.
  25. Соціальна робота: Навч. посібник у 2 ч. / [К.М. Левківський, В.Л. Кулініченко, В.Є. Слушаєнко та ін.]. – К.: НТУУ “КПР”, 2011. – Ч. 2. – 384с.
  26. Теорії і методи соціальної роботи. / [За ред. Т.В. Семигіної, І.І. Миновича, І.М. Грига та ін.]. – К.: Академвидав, 2005. – 328с.
  27. Технология социальной работы: Учеб. пособие для студ. / [Под ред. К.Г. Зайнышева]. – М.: Гуманит изд. Центр ВЛАДОС, 2002. – 240с.
  28. Тюття Л.Т., Іванова І.І. Соціальна робота: теорія і практика: Навч. посібник. – 2-ге вид. – К.: Знання, 2008. – 574с.
  29. Фирсов М.В., Студенова Е.Г. Теория социальной работы: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Гуманит. изд. Центр ВЛАДОС, 2001. – 432с.
  30. Фирсов М.В., Шапиро Б.Ю. Психология социальной работы: Содержание и методы психосоциальной практики: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Издательский центр “Академия”, 2002. – 192с.
  31. Холостова Е.И. Глоссарий социальной работы. – 3-е изд. – М.: Доликов и К, 2008. – 217с.
  32. Шендеровський К., Ткач І. Документація в соціальній роботі: Навч. посібник. – К.: Главник, 2006. – 112с.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ з дисципліни «Соціологія»

1. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки / [Пер. з франц.]. – К.: Юніверс, 2004. – 688с.і
2. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2002. – 140с.
3. Кодекс соціолога. [електроний ресурс] режим доступу : <http://www.sau.kiev.ua/codex.html>
4. Козловець Є.А. Соціологія: словник термінів і понять. – К.: Кондор, 2006. – 372с.
5. Кутуєв П.В. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. К.: “Сталь”, 2005. 500 с.
Режим доступу:
https://drive.google.com/file/d/0B_AwM9I0LK_yV0JtYWdoMlo4aTc4NlZjZGtYaTl3WXVVT0gw/e dit?pli=1
6. Леш С. Соціологія постмодернізму / [Пер. з англ. Ю. Олійник]. – Львів: Кальварія, 2003. – 344с.
7. Піча В.М. Соціологія: Навч. посібник. – К.: “Каравелла”, 1999. – 248с.
8. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження 2-ге видання, доп., Київ, 2007 - 320 с

9. Паниотто В.И. Качество социологической информации. — [Київ](#): Наукова думка, 206 с. 1986
10. Паниотто В.И. Статистичний аналіз соціологічних даних. - У співав. з В.С. Максименко, Н.М.Харченко. Київ: Видавничий дім «КМ Академія», 2004. – 270 с.
11. Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ ст.: Посібник. – К., 1996. – 224с.
12. Попова І.М. Соціологія: пропедевтичний курс. – К., 1996. – 271с.
13. Ручка А.О., Танчер В.В. Курс історії теоретичної соціології: Навч. посібник. – К., 1995. – 223с.
14. Соціологічна теорія: традиції та сучасність: Навч. посібник / [Ред. А. Ручка]. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2007. – 363с.
15. Соціологія: Навч. посібник / [Ред. С. Макеєв]. – К.: Знання, 2005. – 455с.
16. Соціологія: Підручник для студ. ВНЗ / [Ред. В. Городяненко]. – К.: Академія, 2002. – 560с.
17. Соціологія: Посібник для студ. ВУЗів. / *Під ред.* Городяненка В.Г. – К., 1999. – 382с.
18. Соціологія: терміни, поняття, персоналії / [Ред. В. Піча]. – К.: Каравела; Львів: Новий Світ-2000, 2002. – 480с.
19. Тьоніс Ф. Спільнота та суспільство / [Пер. з нім. Н. Комарова, О. Погорілий]. – К.: Дух і літера, 2005. – 262с.
20. Черниш Н. Соціологія: Курс лекцій. – Львів: Кальварія, 2004. – 544с.
21. Юрій М.Ф. Соціологія: Підручник. – К.: Кондор, 2007. – 288с.
22. Якуба О.О. Соціологія: Навч. посібник для студ. – Х., 1996. – 192с.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

з дисциплін «Методологія соціологічних досліджень»

1. Батыгин Г.С. Лекции по методологии социологических исследований. М. 1995
2. Головаха Е.И. Социологическое знание: специфика, критерии научности и перспектива развития // Социология: теория, методы, маркетинг. 2004. - № 1. - С. 5-14.
3. Ельмеев В.Я., Овсянников В.Г. Прикладная социология: Очерки методологии. – 2-е изд. – СПб.: Изд-тво Спб. гос. ун-та, 1999. – 285 с.
4. Структура и уровни социологического знания: традиции и новые концепции (Интервью с А. Бороноевым, А. Кравченко, В. Култыгиным, Г. Татаровой, Ж. Тощенко, В. Ядовым) // Социологические исследования. - 2003. - № 9. - С. 3-17.
5. Тавокин Е.П. Социологическая информация в управлении: роль, методы получения и обработки. Учеб. пособие. М.: МАКС Пресс, 2006.
6. Цариценцева Е.В. Социологическая информация в контексте государственного управления // www.orenburg.ru/culture/credo/17/6.html
7. Батыгин Г.С. Обоснование научного вывода в прикладной социологии. М. 1986.
8. Гречихин В.Г. Лекции по методике и технике социологических исследований. М. 1988.
9. Гуров Ю.С. Методология и методика социологических исследований. Чебоксары. 1995.
10. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования.— Екатеринбург: Изд-во Урал, ун-та, 1998.— 208 с.
11. Девятко И.Ф. Модели объяснения и логика социологического исследования. М., 1996. -174 с.
12. Ельмеев В.Я., Овсянников В.Г. Прикладная социология. СПб., 1999.
13. Кокрен У. Методы выборочного исследования. М. 1976
14. Михайлов С. Эмпирические социологические исследования. М., 1975.
15. Ньюман Л. Значение методологии :три основных подхода /Пер. Т. А. Клименковой. //Социологические исследования. -1998. - N 3. - С. 122 – 134
16. Прохоров Е.П. Методология – предмет новой «парадигмы» социологического знания. // Социс — 1994. №3.

17. Ядов В.А.. Методология социологического исследования. — М., 1999.
18. Ядов В.А.. Социологическое исследование: методология, программа, методы. — Самара: изд-во «Самарский университет», 1995.
19. Катков В.М. Социологические исследования - инструмент реструктуризации и управления на промышленном предприятии // Журнал депонированных рукописей. - №10 - октябрь, 2000.
20. Мельниченко А.А., Пиголенко І.В. Використання соціальних досліджень у профілактиці СНІДу. // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. - №1(6), 2004. – С. 80-86.
21. Попов В.Д. Социальная информациология - наука XXI века (проблемы становления и развития). М.: Изд-во РАГС, 2004.
22. Попов В.Д. Судьба социальной информации и реформы государственной службы // Социум и власть. 2004. № 3.
23. Шевченко А.В. Социально-информациологическая парадигма и информационная реальность // Государственная служба. 2004. № 6
24. Култыгин В.П. Методологические проблемы социальных наук сегодня // Социальные процессы и социальная политика / Московский государственный социальный университет; Академия социологии и управления. - Вып.6. - Ч.2. - М.: Союз, 2000. - С.78-85.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Приклад типового завдання додаткового вступного випробування

Зразок екзаменаційного завдання

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут»

імені Ігоря Сікорського

Додаткове вступне випробування при вступі на навчання

Для здобуття ступеня магістра за спеціальністю

231 «Соціальна робота»

Екзаменаційне завдання № 00

1. “Теорія соціальної роботи” як наука та навчальна дисципліна. Передумови формування соціальної роботи як науки.
2. Проаналізувати підготовку до проведення соціологічного дослідження. Визначити етапи проведення соціологічного дослідження.

Затверджено Вченою радою факультету соціології і права протокол № 7 від 27 лютого 2017 р.

Голова

атестаційної комісії _____ Мельниченко А.А.
(підпис) (прізвище, ініціали)

Голова

підкомісії _____ Кутуєв П.В.
(підпис)(прізвище, ініціали)

Під час Додаткового вступного випробування вступникам забороняється користуватися будь-якою допоміжною літературою (підручниками, посібниками, науково-практичними коментарями, текстами нормативно-правових актів (кодексів, законів та ін.) як в паперовому, так і в електронному вигляді тощо) та будь-якими іншими джерелами інформації (мережею Інтернет тощо), а також технічними засобами.

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання відповіді вступника враховують повноту та правильність відповіді, а також здатність вступника узагальнювати отримані знання; застосовувати загальні та специфічні наукові методи, принципи та закони на конкретних прикладах; аналізувати, інтерпретувати та оцінювати факти, події, процеси суспільного життя; чітко, послідовно та обґрунтовано аргументувати власну відповідь.

Підсумкова оцінка визначається за результатами комплексної перевірки знань вступників(табл.1.).

Таблиця 1. **Рейтинг балів за виконання кожного виду завдання**

Вид завдання	Кількість балів, які може отримати вступник
завдання I.	50 балів
завдання II.	50 балів
Всього	100 балів

Рейтинг балів, отриманих за завдання I та II наведено в табл.2.

Таблиця 2. **Рейтинг балів, отриманих за виконання завдання I та II**

Кількість балів за завдання	Обґрунтування
50-45 балів	виставляється, якщо відповідь на питання повна, чітка, лаконічна, по суті поставленого питання. Вступник демонструє вичерпне знання навчального матеріалу в заданому обсязі, високий рівень умінь та навичок, що передбачає правильне та точне використання соціологічної термінології. Вступник детально роз'яснює поняття та їхні ознаки з наведенням у необхідних випадках класифікацій та прикладів,вміє послідовно аргументувати власну відповідь, логічно структурувати матеріал, вірно та обґрунтовано приймає рішення в різних ситуаціях.
44-39 балів	виставляється, якщо відповідь на питання досить повна, чітка, послідовна, по суті поставленого питання. Вступник демонструє повні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, необхідний рівень умінь та навичок, що передбачає правильне та точне використання соціологічної термінології. Вступник роз'яснює поняття та їхні ознаки з наведенням класифікацій та прикладів у необхідних випадках, вміє обґрунтовано та послідовно викладати матеріал, але має певні труднощі в формулюванні термінів та понять, зокрема, допускає несуттєві неточності при відповіді (наприклад, у формулюванні висловлювань, роз'ясненні термінів та понять або щодо об'єму необхідного навчального матеріалу, без наведення прикладів або класифікацій в окремих випадках), допускає виправлення та/або закреслення.
	виставляється, якщо відповідь на питання в цілому чітка, послідовна, по суті поставленого питання, вступник демонструє достатньо повні знання навчального матеріалу в заданому обсязі,

38-33 балів	вміє в більшості випадків вірно та обґрунтовано приймати рішення в різних ситуаціях, але має певні труднощі в формулюванні термінів та понять, зокрема, допускає неточності при відповіді (наприклад, у формулюванні висловлювань, роз'ясненні термінів та понять або недостатній об'єм навчального матеріалу, без наведення прикладів або класифікацій в необхідних випадках), допускає виправлення та/або закреслення.
32-27 балів	виставляється, якщо відповідь на питання неповна, не достатньо чітка. Вступник засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає суттєві неточності в формулюванні термінів та понять, використовує наявні знання переважно для вирішення стандартних задач, зокрема, відповідь ґрунтується на загальних висловлюваннях без пояснення сутності понять, містить досить істотні помилки, що свідчить про поверхневе знання навчального матеріалу.
26-21 балів	виставляється, якщо відповідь на питання неповна, нечітка, поверхнева. Вступник частково засвоїв основний теоретичний матеріал, допускає істотні неточності в формулюванні термінів та понять, вміє використовувати наявні знання переважно для вирішення стандартних задач, зокрема, відповідь ґрунтується на загальних висловлюваннях, без пояснення сутності понять, містить істотні помилки, що свідчить про дуже поверхневе знання навчального матеріалу.
1-20 балів	виставляється, якщо відповідь на питання неправильна, помилкова, не відповідає змісту питання. Вступник демонструє повне незнання відповідного навчального матеріалу та нездатність застосовувати знання на практиці.
0 балів	виставляється, якщо відповідь на питання відсутня.

При перевірці роботи кожного вступника спочатку перевіряється та оцінюється за наведеною вище шкалою відповідь за кожне з двох питань екзаменаційного білета.

Загальна оцінка за Додаткове вступне випробування визначається **за сумою балів за два питання** екзаменаційного білета за формулою:

$$Оц_{(Заг)} = Оц_{(ТСР)} + (Оц_{(СОЦ)} \text{ або } Оц_{(МС)}), \text{ де:}$$

$Оц_{(Заг)}$ – загальна оцінка (максимум 100 балів);

$Оц_{(ТСР)}$ – оцінка з дисципліни «Теорія соціальної роботи» (максимум 50 балів);

$Оц_{(СОЦ)}$ – оцінка з дисципліни «Соціологія»

$Оц_{(МС)}$ – оцінка з дисципліни «Методологія соціологічних досліджень»

} макс. 50 балів

**Таблиця переведення суми набраних балів $O_{ц(заг)}$
в оцінки ECTS та традиційні оцінки:**

Сума набраних балів	Оцінка ECTS	Залік
95 – 100	A – відмінно	зараховано
85 – 94	B – дуже добре	зараховано
75 – 84	C – добре	зараховано
65 – 74	D – задовільно	зараховано
60 – 64	E – достатньо	зараховано
0 – 59	Fx – незадовільно	незараховано

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ

Кутуєв П.В. д.соц.н., професор, зав. кафедри соціології;

Пиголенко І.В. к.ф.н., доцент кафедри соціології;

Єнін М.Н. к.соц.н., доцент кафедри соціології;

Коржов Г.О. к.соц.н. доцент каф. соціології;

Якубін О.Л. к.політ.н. ст. викладач каф. соціології.

.